

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3
IM. JANA PAWŁA II
W SKOCZOWIE**

ROK SZKOLNY 2016/2017

1. WSTĘP

Szkolny Program Profilaktyki powstaje w związku ze zwiększającą się potrzebą przeciwdziałania zjawiskom zagrażającym zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci i młodzieży. Jest odpowiedzią na konieczność podjęcia kompleksowych działań profilaktycznych na terenie naszej szkoły.

Program profilaktyki powstał w wyniku diagnozy środowiska lokalnego, po rozpoznaniu problemów zagrożenia, uzależnień różnego rodzaju dewiacji społecznych. Ukierunkowany jest na kreowanie zdrowego stylu życia, zapobieganie zachowaniom agresywnym, profilaktykę uzależnień oraz edukację niezbędną do wyrobienia właściwych postaw i zachowań w życiu codziennym, a także w sytuacjach trudnych i nietypowych. Jest spójny ze szkolnym programem wychowawczym, stąd jego model przedstawia się następująco:

w wyniku przyjętego modelu wszelkie działania profilaktyczne:

- mają charakter prewencyjny (zapobiegawczy) i są niejako wtopione w proces kształcenia i wychowania
- obowiązują wszystkie podmioty szkoły (personel, uczniów i rodziców) oraz są przez znane i respektowane
- są zgodne z podstawą programową, wizją i misją szkoły

w myśl słów Marii Montessori „*Pomóż mi samemu to zrobić*” program zakłada:

- wszechstronny rozwój osobowy wychowanków (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym)
- poszukiwanie i dążenie uczniów do osiągnięcia celów życiowych i wartości wyższych, które pomogą im określić ich własne miejsce w świecie
- przygotowanie wychowanków do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wartościowych wyborów i stałego doskonalenia się.

2. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW

Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego zauważa się, iż występują następujące problemy:- słabe zainteresowanie czytelnictwem wśród uczniów klas IV-VI

- złe nawyki żywieniowe i otyłość u dzieci
- kłopoty i problemy natury ekonomicznej rodzin, rozbitcie rodzin, matki i ojcowie samotnie wychowujący dzieci
- wady postawy
- brak aktywności ruchowej
- zjawiska przemocy i agresji
- uzależnienie od telewizji i komputerów
- nieuzasadnione opuszczanie zajęć szkolnych
- brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne
- brak dyscypliny i unikanie odpowiedzialności za swoje zachowanie
- niska kultura słownictwa
- brak umiejętności prawidłowej komunikacji z innymi (rozumienia innych i porozumienia)
- postawy wygodnictwa, egoizmu, nastawienie na „mieć”
- brak poszanowania dla cudzej i własnej wartości

3. CEL NADRZĘDNY

Ścisła i systematyczna współpraca szkoły ze środowiskiem rodzinnym oraz instytucjami opiekuńczymi w celu zapobiegania patologiom i dewiacjom w trosce o bezpieczeństwo i zdrowie wychowanków naszej placówki.

4. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Znajomość ucznia i jego środowiska rodzinnego jako punkt wyjścia ku wychowaniu indywidualnemu.

- uświadomienie uczniom i rodzicom roli właściwego i zdrowego odżywiania
- wzajemne poznanie się i budowa zaufania,
- poznanie sytuacji rodzinnej ucznia (bytowej, moralnej kulturowej),
- utrzymywanie dobrych relacji z rodzicami,
- uświadamianie uczniom, że rodzina stanowi wielką wartość w życiu każdego człowieka,
- rozumienie, że każdy ma wobec rodziny obowiązki,
- uczenie zwyczajów, obyczajów i właściwych zachowań w środowisku rodzinnym wobec kolegów szkolnych i nauczycieli,
- udzielanie pomocy rodzicom w zapobieganiu uzależnieniom dzieci,
- inspirowanie rodziców do wartościowych publikacji traktujących o uzależnieniach,
- pielęgnowanie tradycji, zwyczajów rodzinnych,
- okazywanie miłości najbliższym: rodzinie, opiekunom,
- korzystanie z rad rodziców,
- rozumienie, że posłuszeństwo nie oznacza zgody na uleganie, doznawanie krzywdy, przemocy, bądź nieetycznych czynów,
- wspieranie rodziny poprzez umacnianie jej niezbywalnych praw w wychowaniu (pojmowanym jako przekaz człowieczeństwa).

2. Wyrozumiałe i pełne dobroci kontakty jako podstawowy styl wychowawcy:

- a) otwarcie się na potrzeby drugiego człowieka poprzez udział w akcjach charytatywnych
- b) stworzenie atmosfery wychowawczej opartej na dobroci, miłości, cierpliwości, odpowiedzialności,
- c) współtworzenie klimatu wzajemnego zaufania relacji uczeń–nauczyciel, nauczyciel–uczeń,
- d) przenoszenie atmosfery rodzinnej na różne formy życia szkoły:
 - wzmacnianie poczucia własnej wartości,
 - kształtowanie pozytywnych (osobowych) relacji między rówieśnikami, w stosunkach do rodziców, nauczycieli i innych osób,
 - poznanie się i budowanie zaufania,
 - godzenie swoich interesów z interesami klasy
 - planowanie uroczystości o charakterze rodzinnym (Dzień Matki, Ojca, Babci itp.),
 - pomaganie koleżankom i kolegom, rozumienie co oznacza „złe pojęta pomoc”,
 - rozmawianie o sytuacjach trudnych, dostrzeganie, że im szybciej rozwiąże się jakiś problem, tym mniej szkód zostanie wyrządzonych,
 - dbałość o tworzenie zwyczajów i obrzędów klasowych,
 - odpowiednie reagowanie (nie złością, obrażaniem się, zniechęceniem) na krytykę czy sugestię,
 - śpieszenie z pomocą w razie potrzeby, powiadamianie nauczyciela, gdy dzieje się komuś krzywda,
 - tworzenie bezpiecznej atmosfery w szkole,
 - otoczenie szczególną opieką uczniów sześciolletnich
 - prowadzenie rozmów o kłopotach i radościach, służenie radą
 - rozumienie wartości koleżeństwa, dobroci, uczciwości, obowiązkowości.

3. Poznawanie i przestrzeganie norm społecznych:

- szacunek do drugiego człowieka,
- wrażliwość na krzywdy innych,
- rozwijanie postaw tolerancji, zrozumienia innych,
- umiejętność łagodzenia konfliktów,
- kształtowanie kulturalnych zachowań ukierunkowanych na czynienie dobra,
- wdrażanie do przyjmowania odpowiedzialności za swoje działanie,
- rozpoznanie swoich mocnych i słabych stron, zalet i wad,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie z napięciem pojawiającym się w sytuacjach trudnych,

- przeciwstawianie się objawom okrucieństwa,
- umiejętność przestrzegania norm i zasad obowiązujących w szkole,
- uwrażliwienie na kulturę słowa – walka z wulgaryzmami.

4. Kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i innych oraz o bezpieczeństwo:

- uczenie zdrowego stylu życia oraz propagowanie go,
- przeciwdziałanie nadmiernemu wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w procesie pozyskiwania informacji,
- kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów, zachowań chroniących zdrowie własne i cudze,
- dbanie o prawidłową postawę ciała,
- wskazywanie na szkodliwość używek,
- wskazywanie zagrożeń, jakie niosą ze sobą uzależnienia,
- zapobieganie nałogom i patologiom,
- wskazywanie wartościowych rozrywek,
- zapoznanie z rolą sportu i wypoczynku,
- higiena pracy ucznia- uczenia się,
- dbanie o odpowiedni strój na zajęciach wychowania fizycznego oraz gimnastyki korekcyjnej,
- przybliżenie znaczenia pozytywnego myślenia,
- uświadomienie znaczenia udzielania pierwszej pomocy,
- poznanie zasad udzielania pierwszej pomocy oraz umiejętność jej udzielania,
- kontynuacja rządowych programów " Radosna Szkoła" , " Bezpieczna i Przyjazna Szkoła",
- " Bezpieczna +" w celu zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki
- dbanie o odpowiedni strój na zajęciach wychowania fizycznego oraz gimnastyki korekcyjnej

5. Kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami – wyrabianie postaw wzajemnej pomocy:

- czerpanie wzorów postępowania na podstawie czytanej literatury,
- rozwijanie poczucia humoru, radosnej postawy wobec poznawania i ogarniania rzeczywistości oraz pogodnego usposobienia,
- kształtowanie umiejętności nawiązywania i utrzymywania poprawnych kontaktów z innymi dziećmi, dorosłymi, z osobami niepełnosprawnymi, innych narodowości, wyznań, ras itp.,
- wyrabianie umiejętności rozumienia innych i porozumiewania się,
- wdrażanie do współpracy w grupie,
- uwrażliwienie na potrzeby innych, odczuwanie, że każdy jest ważny,
- uczenie się nazywania swoich uczuć, doznań,
- podejmowanie wysiłku w pracy nad opanowaniem swoich emocji,
- ukierunkowanie swoich działań na dobro drugiego człowieka,
- okazywanie życzliwości, uprzejmości rówieśnikom, dorosłym.

6. Wyrabianie postaw proekologicznych:

- uświadomienie roli segregacji odpadów, oczyszczania wód,
- wdrażanie do oszczędnego gospodarowania zasobami przyrody, energią,
- ukierunkowanie troski i działań na dobro przyrody,
- dostrzeganie nierozrwalnych więzi człowieka z przyrodą,
- uwrażliwienie na dobro przyrody,
- podejmowanie inicjatyw skierowanych na czystość środowiska
- wzbudzanie szacunku dla przyrody,
- wskazywanie działań człowieka stanowiących zagrożenie dla przyrody,
- wskazywanie działań zmierzających do poprawy stanu czystości środowiska oraz ochrony jej zasobów.

7. Stała współpraca z instytucjami i organizacjami wspomagającymi dzieci i młodzież:

- stały kontakt z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w celu uzyskania pomocy materialnej dla rodzin,

- systematyczna współpraca z Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, Poradniami Rodzinnymi i specjalistycznymi,
- stały kontakt z Wydziałem Polityki Społecznej, Centrum Pomocy Rodzinie,
- współpraca z Centrum Kultury „Integrator” w celu stworzenia dzieciom warunków do wartościowego spędzania czasu,
- współpraca z Sądem Rodzinnym, kuratorami, Policją i Strażą Miejską

5. REALIZACJA ZAŁOŻEŃ PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
1. Zapoznanie ze środowiskiem rodzinnym	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualne konsultacje z rodzicami - wywiady środowiskowe - wizyty w domu uczniów - współpraca ze szkolnym pedagogiem 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
2. Współpraca rodziców ze szkołą	<ul style="list-style-type: none"> - angażowanie rodziców do pomocy w organizacji różnych imprez szkolnych - sponsoring - pomoc finansowa rzeczowa - udział rodziców w zajęciach otwartych, rajdach, wycieczkach i w różnych imprezach szkolnych - udział w ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę” 	nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja szkoły
3. Przeciwdziałanie przemocy i agresji	<ul style="list-style-type: none"> - kontynuacja programów rządowych: „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, „Bezpieczna +” - kształtowanie wrażliwości - uwrażliwienie uczniów na kulturę słowa (walka z wulgaryzmami) - koordynowanie prac przez szkolnego koordynatora do spraw bezpieczeństwa - kontynuowanie noszenia jednolitego stroju przez uczniów - pogadanki, prelekcje i szkolenia 	wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły, rodzice pedagog szkolny
4. Zapobieganie nałogom i patologiom społecznym	<ul style="list-style-type: none"> - realizowanie tematów na lekcjach - zajęcia profilaktyczne, warsztaty, pogadanki, prelekcje - objęcie uczniów zdrowym odżywianiem- zdrowe obiady - wyeliminowanie ze sklepiku szkodliwych produktów - objęcie uczniów programem profilaktyczno-edukacyjnym dotyczącym zapobiegania używania substancji psychoaktywnych: alkoholu oraz substancji energetyzujących 	wychowawcy nauczyciele, pedagog szkolny, prelegenci
5. Zapewnienie opieki medycznej przez pielęgniarkę szkolną	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie badań bilansowych - kontrola czystości - fluoryzacja - pogadanki tematyczne 	pielęgniarka szkolna
6. Organizowanie czasu wolnego uczniów	<ul style="list-style-type: none"> - udział uczniów w zajęciach świetlicy szkolnej, i kołach zainteresowań - objęcie dodatkowymi zajęciami uczniów mających problemy szkolne oraz uczniów zdolnych - wsparcie działań świetlicy szkolnej poprzez pomoc w prowadzeniu zajęć przez nauczycieli - organizowanie rajdów górskich 	nauczyciele pracownicy świetlicy Iwona Czakon-Kobus Korneliusz Rakus

<p>7. Zapewnienie uczniom rodzinnej atmosfery, wzajemnego zaufania i zrozumienia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc w odrabianiu zadań - rozmowy indywidualne z uczniami - pogadanki z pedagogiem szkolnym - monitorowanie zachowania uczniów w szkole i wokół obiektu - udział uczniów w różnorodnych zajęciach wg zainteresowań - otoczenie szczególną opieką uczniów sześciolletnich uczęszczających do klasy pierwszej 	<p>nauczyciele, pedagog, dykcja, pracownicy świetlicy</p>
<p>8. Wdrażanie do troski o własne zdrowie i bezpieczeństwo oraz ochronę środowiska naturalnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - treści realizowane na zajęciach lekcyjnych klas 1-3 oraz godzinach wychowawczych - udział uczniów klas 3 w zajęciach z udzielania pierwszej pomocy - kontynuacja badań przesiewowych - uczestnictwo w zajęciach gimnastyki korekcyjnej - zajęcia z logopedą szkolnym - kontynuacja ogólnopolskiej akcji „Owoc dla każdego ucznia” klas 1-3 oraz akcji „Mleko” - spotkania z policjantami - udział w rajdach górskich - zapewnienie szczególnego bezpieczeństwa uczniom pierwszego etapu edukacji poprzez stałą i ciągłą opiekę wychowawców i uczących w tych klasach nauczycieli podczas pobytu dzieci w szkole - udział uczniów klas IV w sadzeniu drzewek - wyjazd klas V do sortowni odpadów - udział wszystkich uczniów w zbiorce makulatury oraz zakrętek plastikowych po napojach 	<p>wychowawcy klas mgr J. Kołodziejczyk pedagog, wychowawcy klas, nauczyciele gimnastyki korekcyjnej, logopeda, prelegenci, nauczyciele wf, pracownicy szkoły</p>
<p>9. Przygotowywanie i organizowanie konkursów tematycznych, szkoleń dla uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział uczniów klas I-III w Gminnym Konkursie Pięknego Czytania - udział uczniów klas I-III w Szkolnym Konkursie Recytatorskim - udział uczniów w konkursie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego - Udział uczniów w konkursie wiedzy ekologicznej 	<p>odpowiedzialni nauczyciele, prelegenci</p>
<p>10. Współpraca z instytucjami wspomagającymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z hospicjum w Skoczowie w ramach akcji „Poła Nadziei” - Współpraca z Parafią Ewangelicko- Augsburgską w ramach akcji "Prezent po choinkę" - kontakty z Ośrodkiem Opieki Społecznej, Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, Sądem Rodzinnym, Wydziałem Polityki Społecznej, Policją, Centrum Pomocy Rodzinie, Kołem Ekologicznym, Poradnią Zdrowia Psychicznego, Poradniami Rodzinnymi, Ośrodkiem Gimnastyki Korekcyjnej, Centrum Kultury „Integrator”, Skoczowskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, Strażą Pożarną i Strażą Miejską 	<p>nauczyciele świetlicy dykcja, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele wf</p>
<p>11. Organizowanie szkoleń dla nauczycieli poruszających problemy wychowawcze i profilaktyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział w szkoleniach, kursach, warsztatach i konferencjach 	<p>dykcja, prelegenci</p>

Priorytety działań profilaktycznych do realizacji przez nauczycieli w roku szkolnym 2016/2017

Hasło:

Wychowanie i postawa drogą do wartości

Zadania:

1. Kształtowanie właściwych postaw i norm społecznych.
2. Wspomaganie rozwoju uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
3. Kształtowanie umiejętności dokonywania wyboru właściwych zachowań chroniących zdrowie własne i cudze.
4. Zachęcanie do udziału w akcjach charytatywnych.
5. Wyrabianie aktywności i zainteresowań czytelniczych.